# אגרות הראי"ה - כרך א' - אגרת מט

## תמצית האגרת

**תאריך ומקום:** כ"ז טבת תרס"ז - יפו
**נמען:** משפחת החוקר ר' שלמה בובר

מכתב תנחומים על פטירת ר' שלמה בובר, שההדיר את דברי הקדמונים והגיש אותם בכלי נאה לאוהבי תורה וחכמה. הרב קוק כותב שאבדת המשפחה היא אבדת רבים, ושמעשיו יעמדו לדורות.

### עיקרי הדברים

- הספד על חוקר ספרות חז"ל.
- ערכה של עבודת ההוצאה לאור.

### נוסח האגרת

ב"ה[1] עיה"ק[2] יפו ת"ו[3], כ"ז טבת תרס"ז[4].

מנחם ציון וירושלים ינחם את המשפחה הכבודה והנעלה, משפחת כבוד האיש הגדול בישראל, הרב החכם הגדול, גאון ותפארת עמנו וספרותנו, מר שלמה באבר זצ"ל[5]. תנצב"ה[6].

משפחה רוממה ומפוארה, כרעם בגלגל הרעישנו השבר הגדול, אשר השברתם זה מקרוב, בהלקח מאתכם נזר תפארתכם ותפארת בית ישראל, כבוד אביכם החכם הנשגב ז"ל[7]. אבדתכם, אדונים יקרים, אבדת רבים היא, וצרת לבבכם עד הכלל כולו נגעה, במות עלינו אביכם, הרב הגדול בעמנו ז"ל, נפקד ממנו כח פועל כביר ואדיר לטובת סגולת קדשנו ואוצרות מחמדנו הגנוזים מימים עתיקים. הה מי יתן לנו תמורתו, ספרא רבא בישראל, סופר ומונה אותיות דברי קדמונינו, מאיר עליהם אור יקרות ומגישם בכלי טהור, נאה ומהודר, לפני כל אוהבי תורה וחובבי חכמה, מוסר ודעת בישראל. גדול כים שברנו, אך בזאת ננחם אנחנו כולנו, ובזאת תנוחמו גם אתם, אבלים כבודים, כי כל אשר יכול כח אנוש לעשות, בשקידה, משך ימי שני החיים, עשה באמונה, וחרף נפש כבוד המנוח הגדול ז"ל, ומעשיו יעמדו לדור דורים. דברי חכמים כמסמרות נטועים, ויותר חזקים ואמיצים מכל עמודי פאר וחטיבי זכרון. חכמת שלמה חיה היא, וחיה תחיה לעד בישראל, וזכרו כיין לבנון עדי יקיצו וירננו שוכני עפר. ישלם ד' לכם ולכל ישראל נחומים, בנחמת ציון וירושלים.

כנפשכם הנכבדה, ונפש מוקיר פעלו ושמו וזכרו של כבוד אביכם המנוח ז"ל, כותב בלב נשבר ומצפה לישועה ונחמה,

**הק' אברהם יצחק ה"ק הנ"ל**

עבד לעם קדוש על אדמת הקדש, פה עה"ק[8] יפו והמושבות ת"ו

---

1 ב"ה - ברוך השם
2 עיה"ק - עיר הקודש
3 ת"ו - תבנה ותכונן
4 תרס"ז - השנה תרס"ז (1906/1907)
5 זצ"ל - זכר צדיק לברכה
6 תנצב"ה - תהא נשמתו צרורה בצרור החיים
7 ז"ל - זכרונו לברכה